

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Holobrádi Emese ügyvéd (1061 Budapest, Paulay Ede u. 45.) által képviselt (.....) felperesnek dr. Varga István ügyvéd (8000 Székesfehérvár, Károly János u. 2. I/1.) által képviselt (.....) alperes elleni 99.365.474 forint és járulékai megfizetése iránti perében a Fejér Megyei Bíróság 2009. január 8-án kelt 14.G.40.133/2008/6. számú ítélete ellen a felperes fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 120.000 (százhuszezer) forint másodfokú perköltséget, az államnak - külön felhívásra - 900.000 (kilencszázezer) forint le nem rótt másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Felperes (korábbi nevén) 2005. január 12-től 2005. július 13-ig az alperes tagja volt.

Felperes ügyvezetője 1997. december 1-jétől 2005. október 19-ig, ezen időponttól volt 2006. szeptember 23-áig, mely időponttól kezdődően felperes felszámolás alá került, bejegyzett képviselőre jogosult a, felszámolóbiztos lett.

Alperes ügyvezetői 2005. január 12-től együttes képviseleti joggal és

Felperes 2005. április 6. és 2005. július 12. között, több részletben, 134.500.000 forint tagi kölcsönt nyújtott alperesnek 2011. december 31-i visszafizetési határidővel.

Alperes 2005. szeptember 15-én kelt felpereshez címzett levelében a felperessel fennállt, de felperes által felmondott vállalkozási szerződésre alapítva 110.630.000 forint meghiúsulási kötbérigényt jelentett be.

Felperes és a perben nem álló 2005. szeptember 29-én tartozás átvállalási szerződést kötött. Az 1. pontban rögzítették, felperesnek alperessel szemben 110.630.000 forint meghiúsulási kötbértartozása áll fenn. A 2. és 4. pont szerint a a felperes ezen kötelezettségét átvállalja, s a tartozás átvállalás ellenértékeként a felperes 110.630.000 forint névértékű saját váltót ad át a részére.

A tartozásátvállaláshoz az alperes 2005. október 11-én hozzájárult.

Ezt követően a 2006. január 11-én felvett átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a a 2005. október 6-án kibocsátott, bemutatáskor esedékes, 110.630.000 forint névértékű váltót átadta az alperesnek, aki ennek tényét aláírásával elismerte.

Alperes 2006. január 12-én felperesnek címzett levelében azt közölte, a vele szemben fennálló 109.556.560 forint (99.365.474 forint+10.191.086 forint kamat) kölcsön tartozásába a 2005. október 6. napján kibocsátott váltó alapján fennálló 110.630.000 forint követelését a jelen nyilatkozattal beszámítja, így a felperes követelése megszűnt. Kérte ennek tudomásul vételét és a váltó átvételét. A levelet ügyvezető írta alá, s azon kézírással az is szerepel „az eredeti váltót átvettem: , 2006.01.12.”

Felperes képviseletében eljáró felszámolóbiztos 2008. június 4-én kelt levelében a kölcsönszerződést felmondta, a lejárt kölcsön és kamatai visszafizetését kérte.

Alperes 2008. augusztus 25-én kelt levelében vitatta a követelés fennálltát, arra hivatkozással, neki áll fenn 1.073.440 forint követelése felperessel szemben.

Felperes 2008. október 9-én előterjesztett keresetében alperest 99.365.000 forint tőke, 29.379.390 forint ügyleti kamat, ezen összegek után 2008. június 5-től járó késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni a Ptk. 523.§ (1) bekezdése alapján. Előadta, alperesnek 134.500.000 forint kölcsönt nyújtott, melyre csak részben történt teljesítés. A kölcsön nagy része követelésként szerepel a korlátozás nélkül auditált 2005. évi mérlegben, és ezen összegből 99.365.000 forint szerepel a felszámolónak átadott, tevékenységet záró mérlegben is. A 2006. év gazdálkodását bemutató okiratok könyvvizsgálatát bejegyzett könyvvizsgáló végezte el, korlátozás nélküli záradékot bocsátott ki, mely szerint a mérlege a vagyoni helyzetről megbízható tájékoztatást nyújt. Hivatkozott arra is, a kölcsönszerződést felmondta, az alperes fizetési kötelezettsége esedékessé vált, ugyanakkor alperes a 2008. augusztus 25-i levelében írt követelését a felszámolási eljárásban nem jelentette be, ezért tartozása változatlanul fennáll.

Egyebek mellett csatolta a 2005. évi mérlegbeszámolót, amely szerint felperesnek 2005. december 31-én összesen 409.189.000 forint követelése, ezen belül 135.263.000 forint áruszállításból és szolgáltatásból eredő, 166.530.000 forint váltó és 107.396.000 forint egyéb követelése állt fenn, befektetett pénzügyi eszközeinek összege „0”, valamint a 2007. február 6-án kelt, 2006. szeptember 22-i fordulónapra elkészített 2006. évi záró egyszerűsített éves beszámolót. Ennek a tárgyévvel vonatkozó követelések sora 20.344.000 forintot tüntet fel, míg befektetett pénzügyi eszközök sora 99.365.000 forint összeget.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, kölcsöntartozása - a felperessel szembeni váltókövetelés tartozásába beszámításával - 2006. január 12-én megszűnt, a beszámítást felperes tudomásul vette. E körben arra hivatkozott, a felperessel 2005. április 4-én megkötött vállalkozási szerződésből eredő felperesi kötbértartozást a átvállalta, felperes 110.630.000 forint értékű saját váltót állított ki a tartozásátvállalás ellenértékeként. Ezen váltót ruházta át rá a 2006. január 11-én, s az így megszerzett követelést számította be kölcsöntartozásába. Utalt arra, a beszámítás egyoldalú jognyilatkozat, hatályosulásához a kötelezett hozzájárulása nem szükséges. A váltót felperesnek átadta, ezzel kölcsönszerződésből eredő kötelezettsége megszűnt. Másodsorban vitatta a kölcsönszerződés felmondásának érvényességét, tekintve a kölcsön nem gazdasági tevékenységével függött össze. Egyebek mellett csatolta a kötbérigényt bejelentő 2005. szeptember 15-i, a beszámítást közlő 2006. január 12-i levelét, a 2005. szeptember 29-én kelt tartozás átvállalási szerződést és a 2006. január 11-i átadás-átvételi jegyzőkönyvet.

Felperes az alperesi ellenkérelemre állította, a váltóról a felszámolónak tudomása nincs, a tevékenységet záró mérlegben a perbeli összeg „követelésként került feltüntetésre”, tehát a könyvelőnek sem volt tudomása a váltóról, és az esetleges beszámításról. Vitatta, hogy beszámítással a követelése megszűnt volna.

Az elsőfokú bíróság alperes indítványára tanúként hallgatta meg korábbi felperesi ügyvezetőt, és alperesi ügyvezetőt.

..... előadta, a kölcsönszerződések lényegében tagi kölcsönök voltak. A 110.630.000 forint összegű kötbértartozást a felperes nevében elismerte. A által átvállalt tartozás fedezete az alperes kölcsöntartozása volt. A felperes kiállított egy saját váltót, ezt átadta a részére, s a ezt a váltót értékesítette az alperesnek. Ezután tette az alperes azt a nyilatkozatot, a váltót beszámítja kölcsöntartozásába. A beszámítást elfogadtuk. A váltó visszakerült a felpereshez, „ezt a váltót érvénytelenítettük”. Kijelentette, minden iratot átadott a felszámolónak, úgy tekintették, alperes kölcsöntartozása megszűnt. Ha ezt nem fogadtuk volna el, a váltó sem került volna részünkre átadásra. A váltó átadásakor jelen volt.

..... egyebek mellett előadta, a felperes és a közötti tartozásátvállaláshoz hozzájárult, a felperes által kiállított saját váltót vásárolta meg 2006. elején. A váltót beszámították a felperessel szemben fennálló kölcsöntartozásba, a váltót részére jelenlétében átadta, a beszámítást ezzel elfogadták.

A tanú meghallgatásokat követően felperes úgy nyilatkozott további bizonyítási indítványa nincs, azt figyelmeztetés ellenére sem kíván előterjeszteni, a keresetét fenntartja.

Az elsőfokú bíróság 2009. január 8-án kelt 14.G.40.133/2008/6. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte felperest 800.000 forint+áfa összegű ügyvédi munkadíj alperesnek, 900.000 forint eljárási illeték államnak megfizetésére. Az ítélet indokolásában az okirati bizonyítékok és a tanúvallomások alapján tényként állapította meg, felperes alperes 110.630.000 forint összegű kötbérkövetelését elismerte, ezen felperesi tartozás általi átvállalásához alperes hozzájárult. A tartozásátvállalás ellentételezéseként kiállított felperesi saját váltót a alperes részére értékesítette 2006. január 11-én, s ezt alperes 2006. január 12-én fizetés végett felperesnek bemutatta, és közölte a váltó összegének a kölcsöntartozás összegébe beszámítását. A beszámítást felperes képviselője tudomásul vette, a felperes akkori képviselői a felperes kölcsönszerződésből fakadó igényét kiegyenlítettnek tekintették, alperessel ily módon elszámoltak. Megállapította, alperes által bizonyítottan fennállt követelés beszámításával pedig a kölcsöntartozása a Ptk. 296.§ (1)-(2) bekezdése értelmében megszűnt, a beszámítás ily módon teljesítésnek minősül, alperest fizetési kötelezettség nem terheli, ezért a kereset elutasításának volt helye.

Az ítélettel szemben felperes fellebbezett jogi képviselő útján. Az ítélet megváltoztatását, alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Előadta, az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen nem tárta fel, nem vizsgálta meg teljes körűen a vagyon átadásának körülményeit, ezért téves jogi következtetésre jutott. Azt sérelmezte, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azon kereseti előadását, mind a 2005. évi évváró, mind pedig a 2006. szeptember 22-i tevékenység záró mérlegben, mint vagyon szerepelt a peresített követelés. A mérlegeket könyvvizsgálók hitelesítették és a záradékot korlátozás nélkül kiadták. A 2006. év könyvelésében a követelések között szerepelt az alperes tartozása. Amennyiben a könyvelő ismerte volna az alperes által csatolt iratokat, akkor azok tartalma könyvelve lett volna, és egy vagyontalan Kft. mérlege került volna a felszámolóhoz átadásra. Így viszont a felszámolást megelőző tevékenység záró mérleg valótlan adatokkal, a hitelezőket és a felszámolót megtévesztve került a könyvvizsgáló által elfogadásra.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai alapján. Állította, az a felperes által hivatkozott körülmény, hogy a felszámoló részére történt iratátadás hiányos volt, az ügy érdemét nem érinti. A perben tanúkkal és okiratokkal igazolta a védekezésében foglaltakat. Felperes azonban nem jelölt meg olyan bizonyítékot, amely a megállapított ítéleti tényállás cáfolatára alkalmas lenne, és azt sem jelölte meg, a bíróságnak milyen körülményeket kellett volna még vizsgálnia.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A Ptk. 296.§ (1) bekezdése értelmében főszabályként a kötelezett a jogosulttal szemben fennálló egynemű és lejárt követelését a jogosulthoz intézett, vagy a bírósági eljárás során tett nyilatkozattal tartozásába beszámíthatja.

A (2) bekezdés szerint a beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűnnek.

A Ptk. 214.§ (1) bekezdése kimondja, az írásban közölt szerződési nyilatkozat hatályosságához a nyilatkozat másik félhez megérkezése szükséges.

Az idézett rendelkezésekből leszűrhető, a beszámítás olyan anyagi jogi jogintézmény, amellyel a kötelezett a tartozását - a jogosulttal szembeni követelése tartozásába történő beszámítást közlő -, a jogosulthoz címzett egyoldalú jognyilatkozatával - minden további jogcselekmény nélkül - megszünteti.

A tartozás megszűnését pedig az sem érinti, utóbb a jogosult a beszámítás folytán ugyancsak megszűnt követelését a könyveiből kivezeti-e, vagy azt továbbra is nyilvántartja.

Az adott ügyben az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából irányadó tényállást teljes körűen feltárta és abból a Ptk. említett rendelkezései helyes alkalmazásával minden tekintetben helytálló következtetésre jutott.

A perben nem volt vitás, hogy alperesnek 2006. január 12-ét megelőzően a felperessel szemben 99.365.474 forint tagi kölcsöntartozása állt fenn, s az sem, alperes 2006. január 11-én birtokosa lett a felperes által 110.630.000 forint összegre kiállított saját váltónak, s ezzel ugyanezen összegű követelése keletkezett felperessel szemben.

Mind a 2006. január 12-én kelt, felperesi ügyvezető (.....) által is aláírt alperesi beszámítást közlő levélből, mint okirati bizonyítékból, mind a tanúk egybehangzó nyilatkozatából az volt megállapítható, a beszámítást közlő levelet felperes 2006. január 12-én átvette, alperes nyilatkozata tehát ezen a napon hatályosult, így az alperes tartozásának felperessel szembeni követelésbe beszámítása a felperessel szemben fennálló alperesi tartozást megszüntette.

Tekintettel arra, az alperes tartozása a beszámítással megszűnt, a per eldöntése szempontjából közömbös, hogy a felperes a mérlegeiben továbbra is követelésként, a 2006. szeptember 22-i fordulónapra elkészített mérlegben befektetett pénzügyi eszközként tartotta nyilván alperessel szembeni tagi kölcsönkövetelését. Az egymással szembeni követelések megszűnését támasztja alá továbbá az is, alperes a felszámolási eljárásban, a fellebbezésben írtak szerint, a felszámolás alatt álló felperessel szemben hitelezői igényt nem érvényesített.

Mindezekre tekintettel helytálló az elsőfokú bíróság keresetet elutasító határozata.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a pereszes felperest a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a)-b) pontja, (5)-(6) bekezdése alkalmazásával megállapított - áfát is magában foglaló - a tárgyaláson kívüli elbírálás folytán a kifejtett ügyvédi munkával arányban álló 120.000 forint másodfokú perköltsége megfizetésére.

Felperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint másodfokú eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Budapest, 2009. április 30.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Felker László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bírószági ügyintéző